

Uuden Lastensairaalan Tukisäätiön ja Kiinteistö Oy Uuden Lastensairaalan sektoriluokitus

Uuden lastensairaalan rakentaminen toteutetaan yhteistyössä yksityistaustaisen säätiön kanssa. Sairaala rahoitetaan osaksi yleisöltä ja julkisyhteisöiltä saaduista lahjoituksista. Sairaala tulee valmistuttuaan Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) käyttöön.

Hankkeen kustannusarvio on noin 175 miljoonaa euroa¹.

Taustaa

Uusi lastensairaala toteutetaan mallilla, jossa säätiö rakennuttaa ja omistaa sairaalakiinteistön, jonka se vuokraa pitkäaikaisella sopimuksella sairaanhoitopiirille.

Hankkeessa säätiö, ”Stiftelsen Nya Barnsjukhusets Stöd – Uuden Lastensairaalan Tukisäätiö” perustaa kiinteistöyhtiön (”Kiinteistö Oy Uusi Lastensairaala”), joka rakennuttaa ja omistaa sairaalarakennuksen. Sairaala vuokrataan Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille.

Sekä valtio² että HUS lahjoittavat säätiölle sairaalaa varten 40 miljoonaa euroa. Hanketta varten on saatu yksityisiä lahjoituksia noin 35 miljoonaa euroa. Jäljelle jäävä osuus kustannuksista rahoitetaan lainalla. Valtion ja HUS:n lahjoitusten ehtoina on että sairaalaa voi käyttää vain julkinen toimija.

Säätiö tekee sairaanhoitopiirin kanssa 30 vuoden vuokrasopimuksen, jota sairaanhoitopiiri voi jatkaa samoin ehdoin sen päättyessä. Vuokrasopimuksen mukaan säätiö ei voi myydä kiinteistöyhtiötä ilman HUS:n lupaa. Vuokrasopimuksen mukaan HUS:lla on oikeus nimetä kiinteistöyhtiön hallitukseen edustajiaan ja nimetä yhtiöstä HUS:lle raportoiva tilintarkastaja.

Sairaanhoitopiirin maksaman vuokran suuruudeksi tulee rakentamista varten otetun lainan kulut. Sairaanhoitopiiri maksaa myös kiinteistön muut hoitokulut. Lisäksi vuokrassa kerätään varoja tulevien peruskorjausten varalle. Vuokraan ei lisätä voittomarginaalia³.

Säätiö ei tuota voittoa. Säätiön sääntöjen mukaan sen tarkoitus on edistää lastenlääketieteen tutkimusta, opetusta ja erikoistumista etupäässä rakennuttamalla ja ylläpitämällä tähän tarkoitukseen sopivia tiloja⁴.

Sovellettava ohjeistus

Julkisyhteisöjen luokittelua ohjaavat EKT 2010-asetus⁵ ja Eurostatin julkaisema julkisyhteisöjen alijäämä ja velka –manuaali⁶.

Sääntöjen mukaan julkisyhteisöjen kontrolloima voittoa tavoittelematon yhteisö, joka on markkinaton tuottaja, katsotaan julkisyhteisöksi.

¹ HUS-hallituksen pöytäkirja 11.5.2015

² Päätös valtionavustuksen myöntämisestä julkista terveydenhuoltoa harjoittavan lastensairaalan rakentamiskustannuksiin. 6.2.2015.

³ HUS-hallituksen pöytäkirja 24.3.2014. Maanvuokrasopimuksen tekeminen Kiinteistö Oy Uusi lastensairaalan ja huoneenvuokrasopimuksen tekeminen Stiftelsen nya barnsjukhusets stöd - Uuden lastensairaalan tukisäätiön kanssa

⁴ Uuden Lastensairaalan Tukisäätiön säännöt.

⁵ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-02-13-269>

⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-14-010>

EKT 2010 –asetuksen menetelmämanuaalin kohdan 2.25 mukaan yksikkö katsotaan markkinattomaksi tuottajaksi esimerkiksi silloin, kun se tuottaa kaikki palvelunsa julkisyhteisöille, ilman kilpailuttamista.

Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kontrollia käsitellään EKT 2010-asetuksen kappaleissa 20.13–20.16 ja alijäämä ja velka -manuaalin luvussa I.2.3. Ohjeiden mukaan julkisyhteisön voidaan katsoa kontrolloivan voittoa tavoittelematonta yhteisöä seuraavilla tavoilla:

1. nimitysvallan
2. yhteisön kanssa tekemien sopimusten,
3. rahoituksen,
4. muiden ehtojen kautta tai
5. jos julkisyhteisö kantaa suuren osan riskeistä

Joissakin tapauksissa jo yksi yllä olevista kohdista voi riittää kontrollin saavuttamiseksi, mutta usein on tarkasteltava useampaa kohtaa yhdessä.

Yksiköiden sektoriluokitus

Säätiön ja sen omistaman kiinteistöyhtiön tekemien sopimusten ja saamien lahjoitusten ehtojen takia säätiön ja kiinteistöyhtiön voidaan katsoa olevan julkisyhteisöjen kontrolloimia ja tuottavan palveluja pääasiassa julkisyhteisöille.

Tähän viittaavat seuraavat seikat:

- Lahjoitusten ehtojen mukaan sairaalan käyttäjänä voi olla ainoastaan julkinen toimija.
- Säätiö ei voi myydä kiinteistöyhtiötä tai osaa siitä ilman HUS:n lupaa.
- Yksiköt saavat lähes kaikki tulonsa rakentamisen jälkeen julkisyhteisöltä, lisäksi lastensairaalan rahoituksesta lähes puolet saadaan lahjoituksina julkisyhteisöiltä.
- HUS on sitoutunut maksamaan säätiön ja kiinteistöyhtiön rakentamista varten ottaman lainan vuokratuloina ja kantaa näin riskin lainasta.
- Julkisyhteisö voi käyttää sairaalarakennusta koko sen käyttöajan ajan (vuokra-aika 30 vuotta ja optio jatkoon sen jälkeen samoin ehdoin).
- Lisäksi HUS:lla on edustaja kiinteistöyhtiön hallituksessa sekä säätiön valtuuskunnassa ja hallituksessa.

Molemmat yksiköt luokitellaan julkisyhteisöihin, alasektoriin ”S.13139 Muut paikallishallinnon yksiköt”, perustamisestaan lähtien.